

SLOVENSKI NAROD.

Štampa vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištevno, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Carigrad 3. okt. zvečer. „Agence Havas“ poroča, da je Reouf-paša imenovan za poveljnika balkanske vojske in je v Šibko prišel, Sulejman-paša je imenovan za poveljnika dunavske armade, in je prišel v Razgrad, Mehemed Ali paša je bil pa nazaj poklican.

London 4. oktobra. „Daily News“ poročajo iz Karajala 3. oktobra: Ruski general Melikov je denes prijel Muktar-pašo na celem liniji, da bi ga od Karsa odrezal; vzel je Paulet, ključ do Muktarjeve pozicije, katero mesto je bilo od enega bataljona branjeno. Rusi so izgubili 150 mož in so taborili na osvojenih pozicijah. Pričakuje se ponovljenje boja.

Dunaj 3. okt. Mimo vseh protivnih poročil se tu ve, da je vstop Srbije v vojsko gotov sklep. Kedaj Srbija udari, to odločuje Rusija.

Carigrad 4. okt. „Agence Havas“ poroča: Včeraj je bila velika bitka blizu Karsa. Rusi so bili popolnem tepeni in so izgubili mnogo. Veliki knez Mihael je osebno komandiral, dva ruska generala in mnogi oficirji so pali.

London 3. okt. V britanskej vojski je bilo veliko odpuščenj in avanziranj. Avanziralo jih je samo v generaliteti 398.

Odesa 2. okt. Armada, ki je dozdej bila za brambo obmorskih obal, gre vsa na bojišče, a na njeno mesto pridejo novoosnovane štiri rezervne divizije.

Orsova 2. okt. Občni napad od strani Rusov se pričakuje v malo dneh.

Peterburg 2. okt. Ruska konjica, od generala Zimmermana na razgledovanje poslana

je 500 Čerkesov pri Čubuk-Kujusu pretepla, 700 Čerkesov pri Tatar-Basardžiku nazaj vrgla in mej potom zopet 300 Čerkesov pretepla, ter prišla v svoja položaja nazaj v 4 dneh 200 vrst obhodivši.

Peterburg 2. okt. Proti koncu avgusta se je začel v srednjem Dagestanu upor. Od raznih stranij so vmarsirale milice in vojske tja in so bili vstasi zaporedom tepeni.

Carigrad 2. okt. Sultan je Muktarju in Osmanu paši dal naslov „Gyazi“ (zmagoviti) in osmanski orden z briljanti. — Osman paša poroča: Rusi streljajo na Plevno noč in dan naprej. Muktar paša poroča: Šest ruskih pešeskih bataljonov in konjiški polk z osmimi kanoni, od Ardahana k taborju v Karajalu idoč, šli so čez reko Kars, prišli v vas Agučelar in poslali konjiški in artilerijski oddelek do Jemhiki naprej. Dva turška konjiška polka sta jih pretepla po dveh bitki. Rusi so izgubili 100 mož in so se umaknili.

Vojska.

Mirovanje in tišina na evropskem, prav za prav jedino važnem, bojišču pomenja pokoj pred viharjem. Rusi se pripravljajo na glavni udarec, ali pri Plevni ali na Lomu, ali ob enem na obeh teh krajih. Od izida tega velicega udara bode tudi odvisno, kje in kako bode ruska vojska prezimovala, ker, da bode vojna še drugo leto trajala, to je že gotovo.

Ne zmirom zanesljiva „Agence Havas“ nam denes telegrafira, da so Turki zopet premenili glavnega poveljnika. Odstavili so Mehemed-Alija in postavili „energičnega“ Sulejmana, dozdej v Črnej gori in v Šipki tepenega, na čelo lomske ali dunavske vojske. Tako bi bil torej že drug turški glavni poveljnik odstavljen.

Veliko večje važnosti, če prav ne vesele,

bi bil drug denašnji carigradski telegram, namreč o novem pobitju Rusov pri Karsu v Aziji. Ali to poroča muogokrat nezanesljiva, da ne rečemo lažnjiva „Agence Havas“, ki je že marsikatero boso novico po svetu izpustila.

Ravno ko smo te vrste napisali, dobili smo drug telegram iz Londona, poročilo dozdej zmirom zanesljivih angleških „Daily News“, ki pripovedujejo o ruskeji zmagi pri Karsu, torej ravno narobe od „Agence Havas“. Držimo se tega poročila.

Do srede oktobra bode Rusija imela nad 100 tisoč novih izurjenih vojakov na bulgarskem bojišču. Turki dobivajo pa le materijal, nevesčto novince. To se bode moralo kmalu izpoznati v rezultatih.

Iz Carigrada se „N. W. T.“ piše: Čudno in nerazložljivo je, od kod prihajajo ljudje, katere porta vedno na bojišče kot pomoči pošilja. Zadnje štiri dni so na evropsko-turških železnicah zopet 8000 mož v Jeni-Sagro Sulejmanu na pomoč pripeljali. Iz Šibke pa so v Carigrad v zadnjih desetih dneh 3000 ranjencev po železnici pripeljali. V Carigradu je zdaj vse ceno. Begunci so svojo živino sem prignali in jo prodajajo po vsakej ceni.

Domoljubje na Slovenskem.

So celo znameniti pisatelji, ki zaznamujejo domoljubje kot napačen čut ter ga prisopodabljajo egoizmu v posameznem človeku; stavlja jo domoljubju kozmopolitizem nasproti. Kakor duhovito in lepo se tudi razprave o tem slednjem glasé, vendar ne prodirajo v maso ljudstva. K večjemu te ideje kozmopolitizma četrti stan in trgovec gojita; prvi menda zbog tega, ker mu je po vsem svetu zaveznikov iskati in slednji, ker ga njegovo opravilo k njemu nagnjuje, ali po večjem klije ta ego-

Lintek.

Na naših gorah.

(Povest iz šestajstega stoletja, spisal Liborius.)

I.

Samotno in vrh puščavnega pogorja je stalo konec šestnajstega stoletja malo župniško poslopje, obdano le z bornimi kočami notranjske vasi in proti vzhodu od male cerkvice, posvečene božji porodnici. Žalostna minulost slovenskih pokrajin v večnem boji z ljutim Turkom, slaba omika in sploh nepoznatje višji umetnosti niso pripuščale staviti tedaj krasnih poslopij.

Temu je bila tudi kriva mnogo nova vera, ki se je jela širiti tedaj po vsej deželi, in akoravno zaničevana od bojnega kmeta, vkoreninila se je vendar naglo v dvore plemenitašev in višjih stanov.

V malej priprostej sobi omenjene župnije je hodil neko po polu dne počasi, kolikor so mu pripuščale starikave, pol hrome noge, človek bledega starikavega obraza, vpalih očí, sivih las, vseh znamenj, da je že izgubilo mnogo pomladi njegovega življenja.

Njegova oprava, črna dopetača halja je nedvomno pričevala o višjem duhovskem stanu. V resnici, Janez Montinus, tako se je klical naš znanec, je bil nekdanj dušni pastir ovčicam svoje samotne župnije. A kar se je vrnil čez mnogo let iz tujega, slabega zdravja in potrtega duha, nij opravljal več svetih opravil, le stanovan je v samotnem poslopju, ker je stalo prazno že mnogo let.

„Kaj je potreba vsega tega meni,“ govori stariček polglasno sam s seboj. „Da, pred dvajsetimi leti je bilo drugače, mnogo bolje. V brezskrbnosti sem živel tu, v česti, sveta nijsem poznal in njegovih goljufij. In kaj še,

to nij najhuje, tuje nepotrebne revščine nijsem imel na svojih ramah.“

„Od hudiča prinešeno in vsejano seme v resnici pada na rodovitno zemljo, lepo klije in poganja, a sadu ne rodi, ne more roditi družega, kakor meni: prokletstvo in obup.“

Pri zadnjih besedah mu umre glas na ustnicah, navadna otožnost se ga loti. Kakor obnemogel se zgrudi v naslonjač, zakrije obraz z rokama in sloni, kakor brez življenja.

Tako niti ne opazi, da so se polagoma oddrsnile duri njegove sobe in je vstopil tuj človek čudne oprave, čudnega vedenja.

Izpod resnega, starosti in skrbi menda nagubančenega čela, ste mrklo svetili vpadeni očesi, v katerih se je bralo gorje in nesreča.

Dolgi sivi lasje so se mu vsipali po suhem tilniku in revni obleki, velika popotna gerjača in torba čez pleči ste pričevali o be-
raču tedanjega veka.

izem v vseh ljudeh, in še delavec ali trgovec bodeta morebiti v tujini čutila resnico: „ljubo doma, kdor ga ima,“ ali s pesnikom vkliknola, ki pravi: „ja der letzte Knecht, der an den Herd der Vatergötter streifte, ist uns in fremden Landen hoch willkommen.“ Rodilo se je z nami to domoljubje in z najlepšimi kozmopolitičnimi deklamacijami ga ne preženete. Prime nas, kadar pesen domovinska naša ušesa zadeva; prijema nas, kadar se oziramo po kakem lepem kraju domače zemlje in posebnostno se vzdiguje plamen domovinske ljubezni v tujini, tam, kjer se morebiti Ipavčeva: „Al' na tujem tudi, zvezda me poznaš,“ ali Nedvedova: „Beseda sladka domovina“ z najognevitejšim navdušenjem poje.

Ne bom definiral domovinske ljubezni na dolgo, kratko z velikim patriotom Börnejem rečem: „die Vaterlandsliebe hat keine Stufen; wer nicht alles thut, hat nichts gethan, wer nicht alles hingibt, hat alles verweigert.“

Na Slovenskem imamo dve stranki, koje obe domoljubje za-se reklamujejo. Dajmo pogledati prav objektivno, da pod objektivno lopar ne pridemo, kako je to domoljubje obeh.

Začnimo s takozvano „ustavoverno,“ ali kakor se ona sama rada imenuje „liberalno,“ ali „nemško“ stranko. — Najbolj zagrizen „ustavoverec“ ali nemškutar mi bode pritrdil, da je v deželah, katere vsi nemški resni statistiki slovenske imenujejo, velika večina prebivaljstva — slovenska ter, da je pravega Nemca, razven Hočevarjev, komaj 2 procenta. Večina nas, ki smo šolo pohojevali, ali se drugače po svetu onegavili, govorijo res tudi nemški. Te slednje nobeden statistik ne devlje mej Nemce, torej jih tudi mi ne smemo, bilo bi to malo nespametno. No, k takozvanej nemškej stranki pripada tedaj nekaj pravih Nemcev in 2/3 takih, ki malo ali dosti nemški govoriti umejo, katerim se pa slovenski tipus na obrazu bere. Ti tedaj domoljubno delajo tako-le: v deželah, kjer je velika večina prebivaljstva slovanska, se mora povsod nemščina vpeljati. V uradih jo, hvala prejšnjim neugodnim nam tradicijam, že imamo. Slovenec-kmet, ki nobene nemške besede ne zna, stoji z nemški pisano tožbo ter takim odlokom pred toboj! Kaj je v tožbi, tega ve. Na vsak način mora naš Slovenec od tega nemškega uradovanja neizmerno korist imeti. Kdor tega ne razume, ta je najmanj sovražnik slovenskega ljudstva, pravi teorija te naše „nem-

ške“ stranke. — Šola mora biti, kolikor možno, nemška; v tretjem razedu ljudske šole uže mora biti nemški jezik naučni jezik, pravijo famozni pedagogi te nemškutarske stranke. In to je jasno! Neumneži, kaj hočete: ti kmet za plugom rabiš neobhodno nemščino, ker utegnil bi biti tvoj vol, ali konj trd Nemec, ne uboga te, če nemški ne znaš, kaj hočeš! In pripeti se jedenkrat v letu, da pride Nemec iz Gorenjega Štajerja k tebi vino, ali živino kupovat, kako hočeš kupčevati, če nemški ne znaš! Prav nemogoče to! In mož, gospôda ti pošlje nemške odloke, kaka dobrota za-te, če umeš uže doma to reči! In, človek literatura je res lepa, velika; če nemški znaš, treba ti polje obdelovati samo 4 dni v tednu, drugi čas obrneš, da se kultiviraš po branju Gôtheja in Schillerja! In, človeče, daj si no v glavo vtepti: v tretjem, četrtem razedu ljudske šole se predava geografija, aritmetika, geologija, zoologija, zgodovina etc., če se ti, v slovenskem jeziku reči predavajo, boš vse, kakor nemški učence, doma na paši hitro pozabil, če se pa tega v nemškem učiš, pamtil jih boš do črnega groba in zraven si se strašno misliti učil. Jaz ne zapopadem, zakaj se na Nemškem otroci po slovenskem ali francoskem naučnem jeziku teh stvari ne učé, morda bi jih dalje v glavi obdržali! (če ne beden naših „nemških“ pedagogov nij te misli imel,) naj jo tu vzame, dam mu jo brez plačila, „kein Recht vorbehalten.“

Nepatriotičen je pri nas Slovencih tedaj, kdor zavira „kultiviranje“ Slovencev, da kdor nas zdaj živečih slovenski govori; neki Lessing je nekda na Nemškem pravil, da je oni, ki materinščino pred vrata stavlja ter tujščino in če tudi jako kultivirano francosinjo na prestolček konverzacije stavlja, po domače rečeno blazirana opica ter, da je terjatev patriotizma, tujščino, kakor hitro jezik narodov izpodriva, kot strupeno gobo izbacniti, ali ta nemški Lessing je nemara bil dober nemšk dramaturg, v socialnih vprašanjih pa je iz Beocije zajemal. „Tempora mutantur“. Patrijot je na slovenskem (po nemškutarskej teoriji,) kdor slovenščino, jezik velike večine narodove, zameče.

Narodi imajo svojo mladost in Nemci so se baje v najprvej mladosti svoje po medvedovih kožah valjali in zraven imeli morebiti 30 narečij, če ne več. Še le Luther je velikonemško narečje povzdignil do pismenega jezika. Ti Nemci bili so početkoma tudi jako

nesložni ter topli so se se mej sabo še hujše nego Poljaki in Rusini ali čas jih je zgodujal, iz razposajencev zrasli so možje in zedinili so se v veliko telo, pustivši neumno „duodecovanje“. — Jemine, kaj žlobodraš, mi uže miga naš „Nemec“; nič več, bo neumnost, taka neumnost, kakor če bi vbog mlad človek se trudil, postati s časom premožen posestnik. Bogatini so zdaj brez stalnega podedovanega velicega premoženja nemogoči! Če bi to res bilo, ne storim ničesar več za svoj milijonarski ideal, toliko bom uže zaslužil, da bova jaz pa moj kužek živela; pa nij res, narobe uči vsakdanje življenje: sinovi bogatinov navadno pridejo na nič in mali židov, ki je nekda klinčke prodajal se vspne na oltar zlatega teleta in milijonarji-narodi nemajo prav žilavega potomstva, hodijo v zaton in mladi, zdravi, neokuženi narodi stopajo na zidališče svetovne kulture.

In tako mi Slovani. Kar tedaj našo narodnost povzdigniti more je po zdravih pojmi domoljubno. Vi hočete, da se naš slovenski mali narodič, ki se po vašem mnenju germanizaciji vstaviti ne more, hitro ko mogoče ponemči ter prej ko slej spravi v položaj, da nemško kulturo kmalu pri viru zajema. Naša misel je, da je ponemčenje dolgotrajna stvar, ki več nego 100, 200, 300 let traja ter da se narod, kojemu se le polovično, ali vzemimo celo znanje tujega jezika s velikimi stroški vcepi, še ne more zvati kultiviranem. Veliko puhloglavcev hodi po svetu, ki morebiti pet jezikov govorijo; po logičnih pojmih vaše domoljubno delovanje narod v kulturi zavira, ker: glavo dam za tistega slovenskega dečka, ki se je v vašem tretjem in četrtem razedu ljudske šole misliti naučil. Kar si je zapomnil, zapisano je na slab papir s svinčnikom; črez leto in dan ne bo vedel, ali se zemlja okolo solnca, ali narobe suče; to pa bo gotovo, da se bo on skozi celo življenje nekako motovilasto sukal ter svetu svedočil, kako čudnega ga je vaš patriotizem napravil. Velikansko je polje kulture in človeško življenje je prekratko, da bi človek le jedno stroko popolnom obdelal s tujim mu jezikom; vsi Slovenci vendar ne bomo študirali ter taki posredovali mej kulturo naših sosedov ter omiko našega naroda, delamo jo po tem konkurenco Nemcem, dem Volke der Denker! Vaše domoljubje je tedaj jako dvomljivo in vi nemškutarji ste grobokopi našega, če tudi malega slovenskega na-

„Gospod Gornik, ali se vidi va zopet črez toliko let,“ povzame zdajci berač precej glasno in pogumno ter vpre svoje oko, ki se je zopet svetilo, nekako pogumnejše v slonečega starca.

Duhoven se zgane in ozre boječe po človeku, ki ga nadleguje v tej samoti, ki ga imenuje z imenom, katero misli, da ne pozna več živ človek na svetu razun enega, da tudi njemu mora biti tuje.

„Kdo si, da se predrzneš vsiljevati se v mojo samoto in me kličeš z imenom, ki mi je neznano,“ pravi pogumen, zapovedljiv glas duhovna, ki se trudi zakriti svojo prvo zadrego.

Berač se divje, zaničljivo zakrohoče pri teh besedah in pravi: „Čudno, ne poznate me gospod Gornik, vsaj vidite, da sem berač, človek zapuščen od vsega sveta tudi od istih, kateri so prisegali nekda pomoč in ljubezen.“

„Ne razkladaš tu svoje revščine, ki je razlita sedaj po vsem vesoljnem svetu, jaz ti

ne morem pomoči,“ odvrne se v hujši zadregi duhoven.

„Ne jezite se in ne podite me od praga, vsaj vas ne prosim ničesar, in znano vam je, da mi nekda tudi nij bilo treba laziti s torbo od praga do praga, le to zahtevam od vas, kar mi zapoveduje srce očetovo, ljubeče srce,“ odgovarja resno berač in meri bledega tovariša z resnimi pogledi.

„Gorje ti, nesramnež, kdo ti je dovolil te besede in te pripeljal sem!“ vsklikne pri tej priči duhoven in plane raz sedeža, a hrome noge mu ne služijo, s presunljivim stokom se zgrudi zopet na naslonjač in zakrije obraz.

„Nesramnež, vsiljenec! Čujte, čujte, kako se spreminja svet,“ povzame smejoč se berač. „O krivoverstvo, lepe nauke si zatrosilo mej ubogo zapuščeno ljudstvo.“

„Prelomljenje najsvetejših priseg, zaničevanje svojih najbližnjih, tajejanje samega sebe proti istim, s katerimi nas veže najvišja

dolžnost, to so isti lepi nauki zveličavne nove vere.“

„O gospod Gornik, ali se ne spominjate več, kako ste govorili nekda, se ve da, mnogo let je minolo odslej, da, ko bi vas ne bil poslušal in vam verjel, ne nadlegoval bi denes ljudij za skorijo kruha, ne zahteval bi od vas, kar mi velevala moja vest.“

„Blazen je, blazen je,“ kriči zdajci duhoven. „Peljite ga na prosto, dajte ga sodniji, da ga kaznuje za njegovo predrznost,“ se razlega vedno hujše razjarjen glas duhovna.

Pri teh besedah zbledi še bolj beračev obraz, prejšnji posmeh mu izgine iz lica, očesi se mu zmračijo v nepopisljiv srd, grjača se mu trese v koščenej roci.

„Blazen sem, naj bode. Ako bi bilo res, srečen bi bil, a varuj se, da ne zblazniš ti sam, stavec, kajti pred teboj stoji človek, ki se ne straši tvojih besed in groženja.“

roda. Savest, da se po kakem trgu ali mestu, na slovenskem nemški govori, vam je sladka, mencate si roke; Može domoljubi in vi ne vidite, da je naša industrija v tujih rokah? „Nemški“ vi patrijoti iz dežele, vi ne vidite, kdo je uže posestnik naših rudarstev, topljic?

Vode, vode in „Brausepulver“, državni pravdnik mi uže miga! — Je nij pomoči več, bom rajši končal, ali vprašanje stavim: kdo ljubi svoje ljudstvo, tisti, ki se njegovega jezika učiti neče, ali tisti, ki se ga uči; tisti, ki v družbi le nemški govori, slovenski pa le tolče, ali tisti, ki akoravno dobro vešč nemščine, svojej rodnej materinščini pomoči hoče, da nij več dekla, ampak gospodinja v hiši? Zberite svoje možjane za dve minuti, morebiti zadenete pravo! S—c.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 4. oktobra.

Jeden izmed najodličnejših ustavovernih udov gospodske zbornice, baron **Lichtenfels** je vtorek dopoldne umrl. Doživel je visoko starost 79 let. Bil je zmirom odločen sovražnik ravnopravnosti v Avstriji, ljut neprijatelj Belkredijevega in Hohenwartovega ministerstva.

Tirolska italijanisisma Ciani in Bertoldini, ki sta izvoljena v južno-tirolskih mestih za državni zbor na Dunaji baje pojdeti tja, ker so propali italijanisismi pri volitvah na kmetih in so ineli tudi v mestih le malo večino.

Poljaki v Galiciji raznašajo in podpišujejo adresu zahvalnico do Košuta, ker se je v zadnjič v svojem pismu izrekel za zopetno vzpostavljene Poljske.

Magjarski „Ellenör“ vendar ostaje pri svojej trditvi, da je general Klapka zapleten v szeklersko magjarsko zaroto. Češki listi pravijo, da gotovo ne bode dve leti sedel v ječi kakor Miletič, da si je nameraval erarno blago krasti, prav po viteško-magjarskeji betjarskej maniri. (Zarotni uporniki so mislili namreč orožne magazine naše države s silo opleniti.) Oggerski brambovski minister Szende je šel v Erdelj zavoljo te rabuke. V komitat čiški so vojaki poslani. „P. L.“ uže prosi, naj se zarotniki ne kaznujejo ostro, naj se ne „pretira“. Ko bi bili Slovani!

Telegram „Ellenör“ iz Kronstata v Erdelji dalje poroča, da je bil krvav boj mej ljudstvom in vojaki. Polkovnik Skalic s tremi kompanijami je šel tja. Oberstlejtant Horvath in bivši državni poslanec Bartha sta bila prijeta in zaprta. Po zanesljivih virih, pravi telegram dunajskega „T.“, je zarota v širje kroge segla.

Pri teh besedah pristopi berač k duhovnu in mu zašepče nekaj skrivnostnega na uho.

Duhoven se zgane, ozre še enkrat v berača in omahne zopet v naslonjač. Njegove blede ustne pa zamirajo:

„Molči, molči, stavec, ne pogublaj mene, sebe in še neko drugo nedolžno osebo!“

Nekaj trenutkov sedi berač poleg še vedno nemirnega duhovna, ter mu, kakor je videti, pripoveduje važne imenitne reči. Duhoven odgovarja le sem ter tja s kratkimi na pol glasnimi besedami in stresa s sivo glavo, kakor da bi mu beračev govor, spomini morda neprijetne minolosti, ne bili po godu.

Da je bilo resnica poslednji ali ne in kakov je bil pogovor z beračem, zakaj sta sedela kakor znanca davnih dnij skupaj pri enej mizi, pokaže nam poznejša povest.

Le to moramo omeniti, da je duhoven spremil kmalu potem berača do vrat, mu po-

Vnanje države.

Ruske novine svetujejo, naj posamezni okraji širne Rusije nabirajo in vladi odrajujejo vsega, kar je za prezimovanje vojakov potrebno, da se v Bulgarijo pošlje. Nekatera zemstva so v tem smislu uže svojo pomoč vladi na razpolaganja stavila.

„Golosov“ donisnik je govoril z generalom Ignatijevim. Ignatjev je rekel, da edina napaka, da Rusi niso Plevne vzeli, ko je še samo 6000 Turkov v njej bilo, je vse drugo zlo stanje soboj prinesla.

Angleška kraljica je društvu rudečega križa za oskrbljevanje ranjenikov obeh vojsk dala 250 funtov šterlingov.

Domače stvari.

— (Umetnost.) V sobani tukajšnje realke bode vtorek 9. t. m. razstavljena Ottomova sloveča slika: „Poklanjanje Mariji Antoinetti na dvoru Versailleskem“.

— (Za meščane) so bili v seji mestnega odbora 28. septembra sprejeti: Jakob Koblica, hišni posestnik in marelar. Anton Kremžar, hišni posestnik in pek. Peter Strel, branjevec. Marka Span, čevljar. Karl Hinterlechner, čevljar. Andrej Praprotnik, načelnik mestne ljudske šole. Jožef Köhrer, sukač. Anton Avbel, hišni posestnik in pek. Jožef Regali, hišni posestnik in mizar. Jožef Strzelba, hišni posestnik. Franc Bahovec, hišni posestnik in kupec z žitom. Blaž Rasp, hišni posestnik. Mihael Velkaverh, branjevec. — Ljubljanski srenjčani pa so postali: Karl Polc pl. Ruttersheim, c. kr. polkovnik v pokoji. Karl pl. Merten, c. kr. podpolkovnik v pokoji. Ferd. Schmitt, hišni posestnik in kupec. Jakob Milavec, hišni posestnik in krčmar. Anton Mikulinič, gostilničar. Nace Šušteršič, gostilničar. Jernej Tavčar, mizar. Viljem Schweitzer, revizor pri južnej železnici. Lorenc Vagaja, hišni posestnik in moker. Jurij Kunčič, kupec z usnjem. Fort. Mavrič, hišni posestnik. Janez Mohorc, branjevec. Mihael Fleischmann, gostilničar. Jakob Abramovič, čevljar.

— (Iz duhovenskih krogov.) K farnemu konkurzu, ki se je 2. t. m. pričel, prišli so ti-le duhovni gospodje: Belar Jožef, Hladnik Janez, Kalan Jakob, Klofutar Janez, Kunstelj Franc, Kutnar Nace, Masterl Anton, Razboršek Jožef, Šoklič Blaž, Tomažič Janez, Tomelj Jakob, Trepal Anton, Zagorjan Janez.

— (V bégunskeji kaznilnici) na Gorenjskem je zdaj 167 žensk zaprtih iz Štajerskega, Kranjskega, Koroškega in Primorja.

šepetal še nekaj besedij v uho in stisnil precejšno število novcev v pest.

Poslednjega nij mogel umeti stari Urban jedín duhovnov sluga, ki je molil pol svoje zmršene glave iz kuhinje, in si ubijal možjane o predrznem beraču, o gospodovej prijaznosti in o obilem daru, vsaj sicer gospod ne pusti rad okroglega izpod palca. Skop je, hudo mušen je in čmerikav, kakor sam Bog ga nasvaruj.

II.

Kake pol ure od župnikovega stanovanja in borne podgorske vasi se svet precej dviguje. Mogočne strmine, na pol obraščene z borovci in samotnimi smrekami, na pol skalovite, se prostirajo proti jugozahodu, kakor da bi stale v bran pogostemu viharju in silnej burji, ki tolikokrat buči sem od jadranskega morja.

V zatišji tega pogorja na skalnatem robu je stalo tedaj ne ravno veliko, a trdno zi-

Razne vesti.

* (Velik tat) Novembra 1. 1875 je bilo v Londonu ukradeno za en milijon vrednostnih papirjev. Londonska policija nij mogla tatu na sled priti. Prišel mu je pa nek oggerski policist v Pešti Karel Engelbach. Tat je bil nek Anglež, ki ima dvanajst hiš v Londonu. Engelbach dobi zdaj veliko talijo za svoje najdbo.

* (Nepričakovana sreča.) Peterburske novine poročajo to-le zgodenco: Dalje časa uže je bil gospod A. po vsem mestu tako priljubljen, da so ga hodili ljudje rokodelskega stanu celo na dom obiskavat. To se mu pa menda nikakor nij zdelo prijetno in niti sodnijskemu pristavu nij bilo mogoče se seznaniti s to popularno osebo. Kar dobi nekega dne g. A. nežno pisemce, ki je lepo dšalo in v katerem je bila vstopnica za gledališče ter prošnja: „Ah, pridi vendar, ljubi Karel — željno te pričakuje tvoja B. K.“ G. A., ko je prebiral imena vseh svojih krasotic, nij našel nobene mej njimi, katerej bi se ti črki podali in še bolj vnet je čakal zvečer v gledališči, kedaj pride lepa neznanka. H koncu 2. dejanja se primakne k njemu gospod ter mu pové, da je on pisal list, ter da naj, ako nehče škandala, otide tiho z njim v hišo, kjer mora človek vzdihniti: „Zlò največje so dolgovi!“

* (Volkovi) napravljajo v Rusiji, kakor je izračunal Lazarowski, preko 15 milij. rub. škode, a to brez kvari, ki jo napravljajo po Sibiriji. Severnih jelenov, ki so jedina podpora in pogoji obstanka v onih krajih, pokončajo te zveri na stotino tisoč. Streljati jih ne pomaga mnogo, največ jih ugonobe s tem, da jim zavdajejo. Nek gospodar pri Šuji je tako v 14. letih pokončal v najbližjem okraji 184 volkov in 142 lisic.

Tržno poročilo

firme Jos. Pipan & Comp.

v Trstu dne 1. okt. 1877.

(Via Torrente št. 18.)

Vojna in pa neodločna politika vevlastij, posebno pa Avstrije, tlači kot mora vso trgovino; valute sicer padajo in niso prav nič poskočile v prešlem mesecu, a valutam noče slediti tudi blago, kar kaže, da nij pravega zaupanja. — Tudi papirje bi radi nekateri borsijanci porinili na kviško, pa vidi se, da je vse le prisiljeno, če kak dan papirji kaj malega porasto, kmalo se zopet pomaknejo kurzi nazaj.

Tako stanje ne daje nobene solidne podlage za špekulacijo; ker pa je skoro ves svet prepričan, da se to stanje ne bode zboljšalo tako hitro in da je zastoj čakati, dohajati so začele uže v prešlem mesecu zdatne naročbe in ta mesec obeča jako živahno poslovanje, vsled česar vtegnejo v teku meseca tudi kake cene poskočiti. — Posebno pa je začela močna trgovina s petrolijem, katerega

dano poslopje, kateremu se od daleč nij moglo prisojevati, ali je mali gradič ali premožnejše kmetsko stanovanje. Tlačani iz bližnjih vasi so ga klicali Grobljiški grad, akoravno nij pristovalo samotnemu zidovju to ime. A ubogi vaščani niso premišljevali tega. Huda tlaka, katero so morali opravljati Grobljiškemu gospodarju in neusmiljena desetina učila jih je strašnega imena grad, kajti ondi je bival njih osorni gospodar in njegovemu poslopu se ne more reči brez zamere drugače.

V resnici posestvo Grobljisko nij bilo veliko in samotno na presušenej slabej zemlji. Le okolo gradu je bil prostir precej lep vrt, obzidan z mogočnim obzidjem, izmed katerega je molelo nekaj temnih starodavnih sten glavnega poslopja. Vse pa je pričevalo, da njegov gospod ne pazi na lepoto in zunanjo umetnost, temuč na močno zavetje proti sovražnej sili.

(Dalje prih.)

je šlo iz Trsta v notranje kraje v prešlem mesecu 27.000 sodčkov, nad polovico več, nego v septembru lanskega leta. — Tržaški importirerji imajo zaslugo, da se kupčija s petroljem od leta do leta množi, ki izvrstno konkurirajo s severonemškimi lukami.

Kava — še precej iskano blago se vzdržuje pri trdnih, stalnih cenah in vtegne brže porasti, nego pasti, posebno pa nizke sorte, mej tem, ko vtegnejo cene visokih sort ne premakne ostati. — Rio nižje baže velja od gl. 99 do 102, srednje od gl. 103 do 106, fine od gl. 107 do 109, najfinejša od gl. 110 do 112, najfinejša zbrane (elekt.) od gl. 114 do 117. — Bahia od gl. 98 do 103, St. Domingo gl. 113, Java od gl. 122 do 130, Malabar native srednja od gl. 114 do 116, fina in najfinejša gl. 119 do 122, Malabar plant fina od gl. 138 do 144, najfinejša od gl. 146 do 152, Ceylon native fina in najfinejša od gl. 117 do 121, Ceylon plant srednja od gl. 140 do 146, najfinejša od gl. 148 do 155, Ceylon solza (Perl) gl. 156, Moka zbrana od gl. 132 do 136.

Sladkor — se zdaj vzdržuje pri srednjih cenah, pa bode še močno padel; mej tem, ko zdaj stane sladkor I. baže v vrečah po gl. 40, kupuje se za november, december po gl. 35, in še ceneje; to je torej znamenje, da vtegnemo imeti letos sladkor po prav nizke ceni. — Denes velja sladkor vrečah I. gl. 40, II. gl. 38, III. gl. 36¹/₂.

Olje oljkino. — Ker se je tega blaga prav mnogo izvozilo na Angleško in v Rusijo, so se izpraznile naše zaloge; postala so tudi dovažanja prav redka in oljka se je nekda prav slabo obnesla; vse to je vplivalo, da so cene olja prav močno poskočile in da nij verjeti na njih znižanje.

Denes velja dalmatinsko in istersko jedilno olje gl. 56¹/₂, lepo čisto jedilno Lecce od gl. 56 do 57¹/₂, najfinejši jedilno Lecce od gl. 58¹/₂ do 61, Corfu od gl. 54 do 62, fino namizno Mte. St. Angelo od gl. 69 do 71, finejša od gl. 72 do 73, najfinejša gl. 74, francosko Aix od gl. 75 do 76, bombaževo olje Bristol I. od gl. 48 do 49, navadno gl. 46, ribje olje hamburško (3 krone) od gl. 74 do 78, laneno olje angleško od gl. 44 do 45, terpeninovno olje francosko od gl. 75 do 80.

Sadje — novo dohaja počasi in so njega cene še precej nizke, edino fige v venci so neprimerno visoko v ceni, ker je to sadje letos slabo rodilo glede količosti in kakovosti. — Tudi mandelji se še vedno po visokih, rastočih cenah prodajajo. Novi rožici I. gl. 10, stari od gl. 7¹/₂ do 8, rozine sultanina I. gl. 31¹/₂, II. 27¹/₂, grozdice (uva passa) Zante I. gl. 24, mandelji od gl. 99 do 104, fige v venci Kalamata gl. 25, fige v sodčkih dalmatinske gl. 13, pulješke gl. 15.

Vse te cene razumijo se za 100 K. v tuk. magazinu, na 3 mes., ali pa za točno plačilo z odbitkom 2°/_o.

Riž — italijanski je nekoliko v ceni padel, mej tem ko se angleške baže vzdržuje pri starih cenah in celo silijo na kvišku. — Italijanski riž velja po kakovosti od gl. 20. — do 25. —, Rangoon I. (angleški) gl. 18¹/₂, Rangoon II. gl. 17. —.

Mast. — Bodisi mast, kakor tudi špeh, oboje blago je zdaj tako po ceni, da bi konsumenti, ki bi se zdaj preskrbeli potrebščino za več časa, vtegnili brže vdobiti, nego pa zgubiti, kajti neverjetno je, da bi se cene temu blagu še kaj znižale. Špeh ameriški v zabojih po 14—16 kosov velja gl. 56. —, po 16—18 kosov gl. 54¹/₂ in po 18—21 kosov gl. 53¹/₂, mast Bancroft v sodih gl. 63. —, Wilcox gl. 61¹/₂, loj dalmatinski 52. —, tržaški gl. 54. —.

Pridelki. — Maslo se prodaja po lepih cenah, za nov fežol pa niso še narejene cene; lep rudeč fežol prodal se je za oktober-november po gl. 10¹/₄ in po tem kupu so še kupci. — Fežol cukrenec (koks) velja gl. 13¹/₂ do gl. 14. —, bel dolg gl. 12. —, kratek 11¹/₂, rudeč (bokin) gl. 11¹/₂, mandoloni 12. —, rudeč gl. 10¹/₄, rudeč temen gl. 9¹/₂, rumen kanarček gl. 13. —, zelen dolg gl. 11¹/₂, zelen

kratek gl. 11. —, mešan gl. 8¹/₂ do gl. 9. —; vse te cene pa še niso stalne. — Maslo se prodaja po gl. 93. — do gl. 95. —. Cene se razumejo za 100 K. v tuk. magazinu.

Žito — je ostalo skoro brez spremembe. — Koruza se vzdržuje pri ceni od gl. 5.65 do gl. 5.90 funtov 116 na tuk. kolodvoru; ogerska nova pšenica velja gl. 13. — 100 K. in ruska Taganrog in Odesa stara pa gl. 14. — do gl. 14¹/₄. — Iz Ogerskega se izvažajo velikanske množine črez Trst na Angleško in nekoliko tudi na Francosko, vsled česar nij misliti na nizke cene, pač pa je mogoče, da

pšenica in turšica še nekoliko poraste in bi bila uže porastla, ko ne bi bila valuta tako nizka.

Dunajska borza 4. oktobra.			
Enotni drž. dolg v bankovcih	64 gld.	45	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	85	"
Zlata renta	75	15	"
1860 drž. posojilo	111	—	"
Akcije narodne banke	847	—	"
Kreditne akcije	218	50	"
London	117	15	"
Napol.	9	40 ¹ / ₂	"
C. kr. cekini	5	61	"
Srebro	104	10	"
Državne marke	57	75	"

Poziv!

V nujno pomoč za brezposelne in brezposelne tkalce in čipkarje v Krkonoših in Rudnih gorah.

Sedanja velika siromaščina

Krkonoših

daje povod 30 let obsto-

Sedanja velika siromaščina

v čeških

Rudnih gorah

ječej in splošno znanej

ces. kralj. dvornej tovarni za platno in perilo

Henrika Lichtnerja & Comp.

Dunaj, Brandstätte št. 3, poleg Štefanovega trga,

da se delavcem brez kruha da zasužek, izprazniti veliko zalogo platna in perila svojega izdelka in jo za polovico cene znižati, in sicer:

Perilo za gospode:

- 1 možka srajca, bela ali barvana 15 kr.
- 1 ameriška Linkoln-srajca gld. 1.00.
- 1 možka srajca iz najfinejšega šifona, z gladkimi ali nagubanimi prsi gld. 1.
- 1 barvana oksford-srajca z 2 zavratniki in 300 mnogovrstnim finim izgledi gld. 1.50, 2, 2¹/₂.
- 1 možka srajca iz pravega belega platna, gladka ali zgubana gld. 1.50, 2.
- 1 možka srajca iz finega angl. širtinga, gladka ali zgubana gld. 1.50, 2, 2.50.
- 1 možka srajca iz pravega holandskega platna, lepo ročno delo gld. 2, 2¹/₂, 3, 4.
- 1 možke hlače iz težkega čistega platna 75 kr.
- 1 možke hlače iz pravega šlezkega platna, nemški, francoski ali ogerski kraj gld. 1, 1.50.
- 1 možke hlače iz pravega rumburškega platna, nemški, francoski ali ogerski kraj gld. 1.75, 2¹/₂.

Perilo za gospé.

- 1 ženska srajca, pletkana, iz pravega širtinga gld. 1.
- 1 ženska srajca iz pravega belega platna, za zadržati gld. 1, 1.50, 2.
- 1 ženska srajca fantazie, iz širtinga s čipkami iz Rudnih gor gld. 1.50, 2.
- 1 ženska srajca iz pravega holandskega platna z lepo pletenino gld. 1.50, 2.50.
- 1 ženska srajca iz belgijskega čistega platna, jako pletkana, s cvrnatimi čipkami iz Rudnih gor gld. 2.50, 3, 4.
- 1 ženska srajca fantazie, iz platna, elegantno narejena, z valencijskimi čipkami gld. 3, 4, 5, 6, 7.
- 1 ženska srajca modna, platnena, različno narejena, s kinčom iz Rudnih gor gld. 2¹/₂, 3, 4, 5.
- 1 ženske hlače iz najboljšega širtinga, obrobijene gld. 1.
- 1 ženske hlače iz najboljšega angleškega širtinga, krasno vrezane, okusno garnirane gld. 1.30, 1.75, 2.
- 1 ženske hlače, platnene, z jako pletkanim kinčom rudnogorskim gld. 2, 2¹/₂, 3.
- 1 ženski korset iz šifona, krasno okinčan gl. 1.
- 1 ženski korset iz najfinejšega angleškega širtinga, lepo okinčan, najnovejši kraj gld. 1.50, 2, 2¹/₂, 3.
- 1 ženski korset z lepo pletkanimi ustavki rudnogorskim gld. 2, 2¹/₂, 3, 4, 5.
- 1 žensko spodnje krilo iz najfinejšega širtinga gld. 1.50, 2, 2¹/₂, 3.
- 1 žensko spodnje krilo, kostim ali šep, krasno okinčan z volanti in robci gld. 2¹/₂, 3, 4, 5.
- 1 žensko spodnje krilo, kostim ali šep, fantazie, zelo bogato pletkano gld. 3, 4, 5, 6, 7, 8.
- 1 ženski predpasnik, eleganten, krasno okinčan 80 kr., gld. 1, 1¹/₂, 2.
- 1 ženska nočna avlica, elegantna, 80 kr., gl. 1, 1¹/₂.

Platna in omizje.

- 30 vatlov ¹/₄ belega platna gld. 4¹/₂, 5¹/₂.
- 30 vatlov pravo barvane posteljne gld. 5¹/₂, 6¹/₂.

Popolne opreme za neveste od 200 gld. počeni. Vse po najnovejšem kroji.

Rabat. Za blago za 50 gold. se dobo po vrhu 1 platnena srajca, 1 platnene hlače, 6 rut.

Naročbe iz province se s 30 let znano solidnostjo promptno vrše. — Muštri vseh predmetov se na zahtevanje franco dopošljajo. — Naročbe naj se adresirajo:

An die kaiserl. königl. Hof-Leinwand- und Wäsche-Fabrik in Wien des

Heinrich Lichtner & Comp. (vormals zum weissen Ross)

Brandstätte Nr. 3, nächst dem Steiansplatze, Brandstätte Nr. 3.

- 30 vatlov ¹/₄ belega gorskega platna gld. 7, 8, 9.
- 30 vatlov ¹/₈ bele previeke gld. 5.80, 7.60.
- 30 vatlov ¹/₄ šlezkega domačega platna gld. 6¹/₂, 7¹/₂.
- 30 vatlov ¹/₄ pisane stersberske posteljne gl. 5¹/₂, 6¹/₂, 7¹/₂.
- 36 vatlov ¹/₄ šlezkega kreasa-platna gl. 8.50, 9¹/₂.
- 30 vatlov ¹/₄ belega usnjenege platna gl. 7.50, 8¹/₂.
- 2 in 2¹/₂ vatla širokega čistega platna za 6 rjuh brez šiva gld. 12¹/₂, 14¹/₂, 16¹/₂.
- 30 vatlov ¹/₄ šlezkega cvrnatnega platna gl. 9.80.
- 30 vatlov ¹/₄ bledega belega platna gl. 9¹/₂, 11, 12.
- 50 vatlov ¹/₄ finega ročnega platna gl. 12¹/₂, 14¹/₂.
- 40 vatlov ¹/₄ finega ročnega platna gl. 17¹/₂, 18¹/₂, 20.
- 54 vatlov ¹/₈ rumburškega platna gl. 22, 24, 26, 28, 30—60.
- ¹/₈ šifona pr. meter kr. 24, 26, 28, 30, 35, 40, 50.
- ¹/₄, ³/₄, ¹/₂ belega in rumenega nankinga pr. meter 25, 30, 35, 40, 50, 60, 70 kr.
- 6 belih platnenih rut 50, 80 kr., gld. 1.
- 6 belih batistastih rut z barvanim robom 50 kr., gld. 1, 1.50, 2.
- 6 belih rumburških platnenih rut gld. 1.50, 2, 2¹/₂, 3, 4, 5.
- 6 belih batistastih rut, zarobljenih gld. 1.50, 2, 2¹/₂, 3.
- 6 belih platnenih rut ¹/₂ vatlov dolgih gld. 1.70, 2, 2¹/₂, 3.
- 6 belih platnenih damastnih rut, ¹/₂ vatlov dolgih gld. 2.50, 3, 4, 5.
- 6 belih platnenih servijet gld. 1.50, 2, 2¹/₂, 3.
- 6 belih platnenih damastnih servijet gld. 2.25, 2.5, 3¹/₂.
- 1 kos ¹/₄, ¹/₂, ³/₄, ¹/₂ belega prta gld. 1.50, 2, 2¹/₂, 3.
- 1 kos ¹/₄, ¹/₂, ³/₄, ¹/₂ belega damastnega prta gld. 2, 2¹/₂, 3.
- 1 kos barvene kavne prtenine ¹/₄, ¹/₂, ³/₄, ¹/₂ vel. 70 kr., gld. 1, 1¹/₂, 2, 2¹/₂.
- 6 kosov belih in barvanih desertnih servijetov 70 kr., gld. 1, 1¹/₂, 2.
- 1 kos damastne garniture za 6 osob gld. 4¹/₂, 5¹/₂, 6¹/₂, 7.
- 1 kos damastne garniture za 12 osob gld. 7¹/₂, 8¹/₂, 10, 12, 15.
- 1 kos damastne garniture za 18 osob gld. 18, 20, 25, 30.

Različno.

- 1 frizirni plašč za dame s fino pletenimi vstavki iz Rudnih gor gld. 4, 5, 6, 7, 8, 9.
- 1 negligée za dame iz vseh tvarin, lepo okinčan, francoski facon gld. 5, 6, 7, 8.
- 1 negligée za dame iz vseh tvarin, s pletenimi vstavki, zelo eleganten, gld. 7, 8, 9, 10, 12.
- 1 parhentaste hlače za dame, najfinejša gld. 1, 1¹/₂, 2.
- 1 fin korset iz parhenta za dame gld. 1.25, 1.75, 2¹/₂, 3.
- 1 fin parhentaste gate za dame gl. 1.50, 2, 2¹/₂, 3.
- Hlače in srajce za dečke in dekletca iz platna, širtinga, parhenta 80 kr., gld. 1, 1¹/₂, 2, 2¹/₂.